ALIANTE 2002 SLOVENSKO

SLOVENSKÁ
SPOLOČNOSŤ
PRE ZAHRANIČNÚ
POLITIKU
SFPA

Aliante 2002 Sk

Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku (SFPA) organizuje v roku 2002 prvý ročník súťaže pre študentov stredných škôl – Aliante 2002 Slovensko. Súťaž sa zameriava hlavne na témy týkajúce sa NATO, medzinárodných vzťahov, euro-atlantických vzťahov i histórie.

Na základe pozitívnej reakcie zo strany študentov v Českej republike sa Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku v spolupráci s občianskym združením Jagello 2000 rozhodla rozbehnúť podobný projekt aj na Slovensku.

Začiatok 16 kilometrovej túry

Hlavným cieľom projektu je nenásilnou formou motivovať študentov vyhľadávať informácie na otázky, ktoré vypracoval Mezinárodní politologický ústav Masarykovej Univerzity v Brne v spolupráci s Výskumným centrom SFPA. Študenti využívali pri vypracovaní odpovedí rôzne zdroje: internet, publikácie rôznych inštitúcií (NATO Handbook) a niektorí z nich kontaktovali aj štátne inštitúcie a mimovládne inštitúcie.

Súťaž sme odštartovali rozoslaním plagátov na stredné školy so žiadosťou, aby o súťaži informovali študentov a aby plagáty rozvešali na viditeľné miesta. Nanešťastie tento postup nebol príliš úspešný, pretože predstavitelia škôl nebrali do úvahy našu žiadosť. Musíme priznať, že nad touto fázou súťaže sme nemali patričnú kontrolu. V záujme lepšej publicity tohto projektu sme oslovili redaktorku SME Barboru Tancerovú, ktorá publikovala v denníku SME 20. júla nasledovný článok:

Študenti môžu vyhrať výcvik v elitnej jednotke

BRATISLAVA – Víkendový výcvik s elitnou jednotkou slovenskej armády a možnosť vyhrať exkurziu na americkú leteckú základňu v Európe - Ramstein, výlet do centrály NATO do Bruselu a na summit NATO do Prahy čaká na stredoškolákov, ktorí sa prihlásia na súťaž Aliante 2002.

Súťaž je určená pre dvojice študentov stredných škôl (posledných 4 ročníkov osemročných gymnázií) a patrí do medzinárodnej série súťaží, na ktorých spolupracuje NATO a armády členských a asociovaných krajín.

„Úlohou prihlásených tímov je vyhľadať odpovede na otázky z politológie, politickej geografie, histórie a ďalších. 15 tímov postúpi do finále. V spolupráci s armádou, 5. plukom špeciálneho určenia v Žiline alebo s 2. prieskumným práporom v Bardejove študenti spoznajú fungovanie jednotky a budú si môcť vyskúšať výcvik," hovorí Juraj Jančí, koordinátor projektu Aliante 2002 Slovensko.

Súťaž organizuje Slovenská spoločnosť pre zahraničnú politiku, s podporou ministerstiev zahraničných vecí a obrany. Až do septembra sa študenti môžu prihlasovať na adrese www.jagello.org/aliante2002sk, kde zároveň nájdu 35 otázok pre prvé kolo. Na prvý pohľad vyzerajú zložito, presahujú učivo stredných škôl. „Dôležitá bude najmä schopnosť tímov vyhľadávať informácie," hovorí Jančí.

Päť najlepších môže vyhrať spomínané exkurzie do Nemecka a Belgicka, na miesta, ktoré neponúka žiadna cestovná kancelária.

Na základe rozhovoru so študentmi sme zistili, že hlavným zdrojom informácií o súťaži bol prevažne denník SME. Minimálny dopad na informovanosť malo uverejnenie rozhovoru o súťaži v Slovenskom rozhlase (relácia

Jedna z disciplín súťaže

Popoludnie s rozhlasom) a zverejnenie oznamu na internetovej stránke Slovenskej spoločnosti pre zahraničnú politiku. Z tohto dôvodu sme rokovali so zástupcami SME a budúci rok bude o súťaži informovať i SME online. Prvé kolo súťaže bude prebiehať na internetových stránkach denníka SME.

Posledným termínom na odoslanie písomných odpovedí mali študenti stanovený na 2. september 2002. V priebehu 2 týždňov Ivo Samson a Alexander Duleba, analytici Výskumného centra SFPA, vyhodnotili desať

najlepších prác, ktorých autori postúpili do druhého kola súťaže, respektíve do finále. Počet postupujúcich do druhého kola sa zredukoval z pôvodných pätnásť na desať. Dôvodom bola nízka úroveň písomných prác ostatných tímov.

Finále súťaže sa podľa návrhu projektu malo odohrávať u 5. pluku špeciálneho určenia zo Žiliny. Napriek rokovaniam s Ministerstvom obrany SR a generálnym štábom Ozbrojených síl Slovenskej republiky, ktoré začalo už v apríli 2002, sa nepodarilo zabezpečiť finále tak ako bolo pôvodne plánované. Hlavným dôvodom tohto neúspechu bol zákon 321/2002 Zb. z. o Ozbrojených silách prijatý Národnou Radou Slovenskej republiky. Konkrétne išlo o paragraf 4 odstavec 4, kde zákon uvádza možnosti, kedy

Prehliadka ručných zbraní v Martinskej jednotke

je možné použitie Ozbrojených síl. Použitie Ozbrojených síl v takom rozsahu, ako sme pôvodne plánovali nebol na základe prijatého zákona možný.

---

§4

(4) Ozbrojené sily možno použiť na
a) ochranu štátnej hranice Slovenskej republiky,
b) ochranu a obranu stavieb a budov, ktoré boli určené rozhodnutím vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) ako objekty osobitnej dôležitosti alebo ďalšie dôležité objekty na obranu štátu,
c) odstraňovanie následkov výnimočného stavu alebo núdzového stavu a na riešenie mimoriadnych udalostí,
d) boj proti terorizmu,
e) pátranie po lietadlách a pri záchrane ľudských životov,
f) zabezpečenie leteckej prepravy ústavných činiteľov určených vládou,
g) zabezpečenie leteckej zdravotníckej prepravy.

Nakoniec Generálny štáb ozbrojených síl ponúkol možnosť prehliadky výcvikovej základne mechanizovaného a tankového vojska pozemných síl a domobrany v Martine.

Finále

V piatok 27.9.2002 sa oficiálne začalo finále prehliadkou Martinskej jednotky a techniky, ktorou táto jednotka disponuje. Týmto spôsobom sa chceme poďakovať pplk. Ing. Juříčkovi, ktorí sa snažil študentom pri prehliadke Martinskej jednotky vyjsť maximálne v ústrety. Samotné testovanie psychických a fyzických schopností finalistov prebiehalo v účelovom zariadení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny – Malá Lučivná (Malá Fatra). V náročnom teréne Malej Fatry bola pripravená približne 16 kilometrová trasa s piatimi stanovišťami, na ktorých mali súťažiaci riešiť rôzne vedomostné i fyzické úlohy (hod granátom, streľba zo vzduchovky, test o faune a flóre i topografii a psychologický test).

Výstup na strmý lyžiarsky svah

Samotnému pochodu však predchádzal približne trojkilometrový nočný orientačný beh.

Prehliadka vojenskej techniky v Sučanoch

Hlavná časť súťaže odštartovala v sobotu (28.9.) o ôsmej ráno. Dôvodom nečakaného prerušenia súťaže bol medveď, ktorý sa vynoril z hustého porastu približne sto metrov od druhého stanovišťa. Organizátori teda pripravili alternatívnu trasu a rozmiestnili stanovištia do lesa v blízkosti chaty. Súťažiacim však pribudla disciplína – keďže nemohli absolvovať pôvodnú trasu, dostali za úlohu čo najrýchlejšie „vybehnúť“ a „zbehnúť“ polovicu strmého lyžiarskeho svahu s prevýšením okolo 700 metrov.

V nedeľu (29.9.) sa okrem oficiálneho vyhlásenia výsledkov finálového kola mohli súťažiaci dozvedieť niečo o procese modernizácie a profesionalizácie ozbrojených síl

SR, o postavení žien v ozbrojených silách, ako aj o problematike transatlantických vzťahov. O týchto a ďalších témach informovali pozvaní hostia plk. gšt. Ing. M. Šamaj a por. Ing. V. Wildová a I. Samson, analytik Výskumného centra SFPA.

Pri organizácii finálového kola Aliante 2002 Sk pomáhali dobrovoľníci, zamestnanci SFPA, zástupcovia občianskeho združenia Jagello 2000 z Českej republiky ako i jeden z víťazných tímov Aliante 2002 v Českej republike. Bez ich účasti by sme neboli schopní zabezpečiť finálové kolo na patričnej úrovni. Napriek tomu, že študenti ocenili našu snahu o náhradu programu, bolo zjavné, že by boli radi, keby sa v budúcnosti finálové kolo konalo u jednej z jednotiek Ozbrojených síl Slovenskej republiky. Pre organizátorov bolo ťažké hľadať argumenty, prečo v Poľsku a v Českej republike je možné zorganizovať finále u elitných vojenských jednotiek a na Slovensku nie.

Po vyhlásení výsledkov finále súťaže, všetci účastníci dostali trička od Ministerstva zahraničných vecí SR s nadpisom: ”Slovensko do Severoatlantickej aliancie” na prednej strane a nadpis ”Aliante 2002” na strane druhej.

Porazené tímy napriek neúspechu prisľúbili svoju účasť na budúcom ročníku Aliante 2003 CZ-SK-PL.

Na základe vyhodnotenia dosiahnutých bodov tímov v každej disciplíne, organizátori vyhlásili päť víťazných tímov. Víťazné družstvá sa za odmenu zúčastnia prehliadky vojenskej základne Ramstein, centrály NATO v Bruseli, študenti budú prijatí veľvyslancom Slovenskej republiky v ČR a organizuje sa pre nich program na Ministerstve zahraničných vecí Českej republiky. Ceny pre víťazov zabezpečila SFPA v spolupráci s občianskym združením Jagello 2000 z Českej republiky a s Ministerstvom zahraničných vecí SR.

V súčasnosti odštartovala prípravná fáza ďalšieho ročníka súťaže pod názvom „Aliante 2003“, ktorá bude pod záštitou prof. Zbigniewa Brzezinského. Súťaž bude prebiehať súbežne v Českej republike, Poľskej republike a na Slovensku a finálové kolo zmiešaných – česko-poľsko-slovenských – družstiev sa uskutoční vo výcvikovom priestore elitnej vojenskej jednotky ČR v Prostějove.

Partneri súťaže Aliante 2002 Slovensko

SLOVENSKO DO SEVEROATLANTICKEJ ALIANCIE

UNITED STATES OF AMERICA EMBASSY

SLOVENSKÁ SPOLOČNOSŤ PRE ZAHRANIČNÚ POLITIKU SFPA

Jagello 2000
Občanské sdružení pro česko-polskou spolupráci
Stowarzyszenie Społeczne na Rzecz Współpracy Czesko-Polskiej
Civic Association for Czech-Polish Co-operation

SLOVENSKÁ REPUBLIKA MINISTERSTVO OBRANY

MPÚ Mezinárodní politologický ústav Masarykovi Univerzity v Brne